

გურთიად
GÜRTIAD

EKONOMİ BÜLTENİ
ეკონომიკური გამოცემა

28 Şubat /თებერვალი 2025

Nüfus / მოსახლეობა
3 694.6

GSYİH (\$) / შშპ (\$)
8 284.0

GSYH (büyüme) /შშპ
7.8%

İşsizlik / უმუშევრობა
16.4%

Enflasyon / ინფლაცია
2.0 %

Dışişleri Bakanı Maka Bochorishvili'nin Türkiye'ye İlk Resmi Ziyareti

საგარეო საქმეთა მინისტრ მაკა ბოჭორიშვილის პირველი ოფიციალური ვიზიტი
თურქეთში

26 Şubat'ta Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk resmi ziyareti gerçekleştiren Gürcistan Dışişleri Bakanı Maka Bochorishvili, Türk mevkidaşı Hakan Fidan ile bir araya geldi.

Bakanlar toplantısında iki ülke arasındaki yakın dostane ilişkiler ve stratejik ortaklık özellikle vurgulandı.

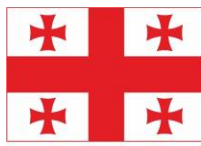
Taraflar, Gürcistan ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki dinamik gündemin önemli konularını, özellikle siyasi ve ekonomik alanlarda

ele almışlardır. Yüksek düzeyde stratejik ortaklık konseyi formatının kullanımının önemine ve yüksek ve en yüksek düzeyde ziyaretlerin değiştirilmesinin gerekliliğine vurgu yapılmıştır.

Ekonomik işbirliği konusundaki görüşmelerde, Türkiye'nin Gürcistan'ın bir numaralı ticari ortağı olduğu belirtilmiş ve bu alandaki mevcut potansiyelin en üst düzeyde değerlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Dışişleri Bakanları, bölgede mevcut duruma ve güvenlik zorluklarıyla başa çıkmak için ortak çaba göstermenin önemine değindiler. Bu bağlamda, Türkiye'nin önemli bir bölgesel aktör olarak rolü vurgulandı. Maka Bochorishvili, Gürcistan'ın Güney Kafkasya'da barış ve istikrarın teşvik edilmesi sürecine katkıda bulunma konusundaki kararlılığını bir kez daha teyit etti.

Bochorishvili, Hakan Fidan'a Gürcistan'ın egemenliği ve toprak bütünlüğüne verdiği destek için teşekkür etti.

Bakanlar toplantısında bölgesel ve ulaşım enerji işbirliğinin derinleştirilmesi perspektifleri ele alındı. Karadeniz bölgesinin stratejik önemi ve mevcut potansiyelin tam olarak değerlendirilmesi gerekliliği vurgulandı.

Buna ek olarak, Azerbaycan-Gürcistan-Türkiye üçlü stratejik ortaklık platformunun önemine özel bir vurgu yapıldı; bu çerçevede üç ülkenin dışişleri bakanlarının bir sonraki toplantısına Türkiye ev sahipliği yapacaktır.

“Orta koridor” konseptinin dikkate alınmasıyla, Bakü-Tiflis-Erzurum doğalgaz boru hattı, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu ve doğalgaz güney koridoru projelerinin önemine vurgu yapılmıştır.

Bakan Bochorishvili, mevkidaşını uygun zamanda Gürcistan'a davet etti.

26 თებერვალს, საგარეო საქმეთა მინისტრი მაკა ბოჭორიშვილი, რომელიც თურქეთის რესპუბლიკაში პირველი ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა, თურქ კოლეგას - ჰაქან ფიდანს შეხვდა.

შეხვედრაზე მინისტრებმა განსაკუთრებით აღნიშნეს ორ ქვეყანას შორის არსებული მჭიდრო მეგობრული ურთიერთობები და სტრატეგიული პარტნიორობა.

მხარეებმა განიხილეს საქართველოსა და თურქეთის რესპუბლიკას შორის არსებული დინამიური დღის წესრიგის მნიშვნელოვანი საკითხები, მათ შორის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სფეროებში. ხაზი გაესვა მაღალი დონის სტრატეგიული პარტნიორობის საბჭოს ფორმატის გამოყენების მნიშვნელობასა და მაღალი და უმაღლესი დონის ვიზიტების გაცვლის აუცილებლობას.

ეკონომიკურ თანამშრომლობაზე საუბრისას აღინიშნა, რომ თურქეთი საქართველოს ნომერ პირველი სავაჭრო პარტნიორია და ამ მიმართულებით ხაზი გაესვა არსებული პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისების მნიშვნელობას.

საგარეო საქმეთა მინისტრებმა ისაუბრეს რეგიონში არსებულ ვითარებასა და უსაფრთხოების გამოწვევებთან გამკლავების მიზნით ერთობლივი ძალისხმევის მნიშვნელობაზე. ამ კონტექსტში, აღინიშნა თურქეთის, როგორც მნიშვნელოვანი რეგიონული მოთამაშის როლი. მაკა ბოჭორიშვილმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა საქართველოს მზაობა, წვლილი შეიტანოს სამხრეთ კავკასიაში მშვიდობისა და სტაბილურობის ხელშეწყობის პროცესში.

მაკა ბოჭორიშვილმა მადლობა გადაუხადა ჰაქან ფიდანს საქართველოს სუვერენიტეტის და ტერიტორიული მთლიანობის მტკიცე მხარდაჭერისთვის.

მინისტრების შეხვედრაზე განხილული იქნა რეგიონული და სატრანსპორტო ენერგეტიკული თანამშრომლობის გაღრმავების პერსპექტივებიც. აღინიშნა შავი ზღვის რეგიონის სტრატეგიული მნიშვნელობა და არსებული პოტენციალის სრულად ათვისების აუცილებლობა.

ამასთან, განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდა აზერბაიჯანი-საქართველო-თურქეთის სამმხრივი სტრატეგიული პარტნიორობის პლატფორმის მნიშვნელობაზე, რომლის ფარგლებშიც სამი ქვეყნის საგარეო საქმეთა მინისტრების მორიგ შეხვედრას თურქეთი უმასპინძლებს.

ხაზი გაესვა “შუა დერეფნის” კონცეფციის გათვალისწინებით, ბაქო-თბილისი-ერზრუმის გაზსადენის, ბაქო-თბილისი ყარსის რკინიგზის, ბუნებრივი აირის სამხრეთ დერეფნის პროექტების მნიშვნელობას.

მაკა ბოჭორიშვილმა კოლეგა მისთვის სასურველ დროს საქართველოში მიიწვია.

Ankara'daki ilk resmi ziyareti çerçevesinde, Dışişleri Bakanı Maka Bochorishvili, Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ile bir araya geldi.

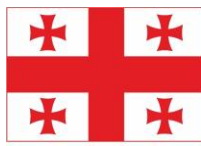
Toplantının ana gündemi iki ülke arasındaki mevcut ikili stratejik işbirliğinin güncel meseleleri oldu.

İki ülkenin yasama organları arasında iş birliğinin daha da derinleştirilmesinin önemine dikkat çekilmiştir.

Bu açıdan, Türkiye'de Gürcistan Parlamento Başkanı'nın en kısa zamanda gerçekleştireceği ziyarete ve parlamentolar arası dostluk grupları arasındaki iş birliğine vurgu yapıldı.

Ekonomik işbirliği hakkında konuşma esnasında, taraflar iki ülke arasındaki artan ticaret hacmini ve iki ülkenin stratejik transit ve enerji projeleri çerçevesindeki ortaklığını vurguladılar.

Meclis Başkanı ile görüşmede Güney Kafkasya bölgesindeki güvenlik konusunda mevcut zorluklar ve barışın teşvik edilmesinin önemi ele alındı.

Toplantıda Gürcistan, Türkiye ve Azerbaycan arasında parlamento boyutu da dahil olmak üzere çeşitli yönlerde üçlü formatta işbirliği yapılması üzerinde duruldu.

Bir kez daha Gürcistan'ın egemenliği ve toprak bütünlüğüne destek kaydedilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisi altındaki Gürcistan ile Dostluk Grubu Başkanı da toplantıda hazır bulunmuştur.

ანკარაში პირველი ოფიციალური ვიზიტის ფარგლებში, საგარეო უწყების ხელმძღვანელი, მაკა ბოჭორიშვილი თურქეთის რესპუბლიკის დიდი ეროვნული ასამბლეის სპიკერს, ნუმან ქურთულმუმს შეხვდა.

შეხვედრის მთავარ განსახილველ თემას წარმოადგენდა ორ ქვეყანას შორის არსებული ორმხრივი სტრატეგიული თანამშრომლობის აქტუალური საკითხები.

აღნიშნა ორი ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოებს შორის თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავების მნიშვნელობა.

ამ კუთხით ხაზი გაესვა თურქეთში საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ვიზიტს უახლოეს მომავალში, ასევე პარლამენტთაშორისი მეგობრობის ჯგუფებს შორის თანამშრომლობას.

ეკონომიკურ თანამშრომლობაზე საუბრისას, მხარეებმა ხაზგასმით აღნიშნეს ორ ქვეყანას შორის მზარდი სავაჭრო ბრუნვა და ორი ქვეყნის პარტნიორობა სტრატეგიულ სატრანზიტო და ენერგეტიკული პროექტების ფარგლებში.

პარლამენტის თავმჯდომარესთან შეხვედრისას საუბარი შეეხო სამხრეთ კავკასიის რეგიონში უსაფრთხოების კუთხით არსებულ გამოწვევებს და მშვიდობის ხელშეწყობის მნიშვნელობას.

შეხვედრაზე ყურადღება გამახვილდა საქართველოს, თურქეთსა და აზერბაიჯანს შორის სამხრივ ფორმატში სხვადასხვა მიმართულებით, მათ შორის საპარლამენტო განზომილებაში, თანამშრომლობაზე.

კიდევ ერთხელ დაფიქსირდა საქართველოს სუვერენიტეტის და ტერიტორიული მთლიანობის მხარდაჭერა.

შეხვედრას ესწრებოდა თურქეთის რესპუბლიკის ეროვნულ ასამბლეაში საქართველოსთან მეგობრობის ჯგუფის თავმჯდომარე.

Түрkiye Cumhuriyeti Бүйүкелçиси Дышшери Баканы ile Görüştü

თურქეთის რესპუბლიკის ელჩი საგარეო საქმეთა მინისტრს შეხვდა

18 Şubat 2025 tarihinde Gürcistan Dışişleri Bakanı Maka Bochorishvili, T.C. Tiflis Büyükelçisi Ali Kaan Orbay ile bir araya geldi.

Taraflar toplantıda Gürcistan ile Türkiye arasında çeşitli alanlardaki verimli işbirliğini memnuniyetle vurguladılar ve stratejik ortaklığın derinleştirilmesi perspektiflerini gözden geçirdiler. Yüksek düzeydeki ziyaretler ve toplantıların olumlu dinamiğine dikkat çekildi.

Taraflar, Gürcistan Dışişleri Bakanı'nın Ankara'daki planlı ziyaretine olumlu bir değerlendirme yapmışlardır; ziyaret, iki ülke arasındaki işbirliğinin gelecekteki perspektifleri ve bölgede gelişen süreçlerin ele alınması için iyi bir fırsat oldu.

2025 წლის 18 თებერვალს, საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი, მაკა ბოჭორიშვილი საქართველოში თურქეთის რესპუბლიკის ელჩს, ალი ქან ორბაის შეხვდა.

და შეხვედრების პოზიტიურ დინამიკას.

შეხვედრაზე მხარეებმა კმაყოფილებით აღნიშნეს საქართველო-თურქეთის ნაყოფიერი თანამშრომლობა სხვადასხვა მიმართულებით და მიმოიხილეს სტრატეგიული პარტნიორობის გაღრმავების პერსპექტივები. ხაზი გაესვა მაღალი დონის ვიზიტებისა

და შეხვედრების პოზიტიურ დინამიკას. მხარეებმა დადებითი შეფასება მისცეს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის დაგეგმილ ვიზიტს ანკარაში, რაც კარგი შესაძლებლობაა, როგორც ორი ქვეყნის თანამშრომლობის სამომავლო პერსპექტივების, ისე რეგიონში განვითარებული პროცესების განსახილველად.

İçişleri Bakanı ile Toplantı

შეხვედრა შინაგან საქმეთა მინისტრთან

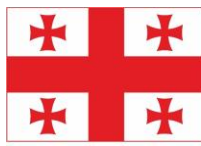
Başbakan Yardımcısı, İçişleri Bakanı - Vakhtang Gomelaure, T.C. Tiflis Büyükelçisi - Ali Kaan Orbay ile toplantı gerçekleştirildi.

Toplantı çerçevesinde, Büyükelçi, T.C. Tiflis Büyükelçiliği'ne yeni atanan İçişleri Müşavirleri- Hakan Becel ile Necmettin Tetik'i Bakan'a tanıttı. Vakhtang Gomelaure, yeni atanan müşavirleri tebrik etti ve görevlerinde başarılar diledi.

Vahtang Gomelaure, Büyükelçiye Türkiye Cumhuriyeti'nin kolluk kuvvetleriyle mevcut yoğun ve verimli işbirliği ile Türk tarafının Gürcistan İçişleri Bakanlığı'nın kapasite geliştirme sürecindeki sürekli desteği için teşekkür etti.

Toplantıda ayrıca Türkiye'nin NATO-Gürcistan Paketi Deniz Güvenliği Girişimi'nin uygulanmasına katılımı da vurgulandı. Vakhtang Gomelaure, Türk tarafının, NATO'nun "Deniz Muhafızları" deniz güvenliği operasyonunda yer alan Türkiye Cumhuriyeti Donanması'na ait gemilerde bir Gürcü birliğin konuşlandırılmasına ilişkin girişimi için minnettarlığını dile getirdi.

Toplantının sonunda, taraflar, kurumlar arasında planlanan toplantıların ve çalışma ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi eğiliminin aktif olarak devam edeceğini belirttiler; bu da taraflar arasında çeşitli alanlarda mevcut deneyimlerin ve en iyi uygulamaların paylaşımını teşvik edecektir.

ვიცე-პრემიერმა, შინაგან საქმეთა მინისტრმა - ვახტანგ გომელაურმა შეხვედრა გამართა საქართველოში თურქეთის რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩთან - ალი ქაან ორბაისთან.

შეხვედრის ფარგლებში ელჩმა მინისტრს თურქეთის რესპუბლიკის საელჩოს ახლად დანიშნული მრჩევლები შინაგან საქმეთა საკითხებში - ჰაქან ბეჯელი და ნეჯმეთინ თეთიკი წარუდგინა. ვახტანგ გომელაურმა ახლად დანიშნულ მრჩევლებს თანამდებობაზე დანიშვნა მიულოცა და სამომავლო საქმიანობაში წარმატება უსურვა.

ვახტანგ გომელაურმა ელჩს მადლობა გადაუხადა თურქეთის რესპუბლიკის სამართალდამცავ ორგანოებთან არსებული ინტენსიური და ნაყოფიერი თანამშრომლობისა და თურქული მხარის უწყვეტი მხარდაჭერისთვის საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაძლებლობების განვითარების პროცესში.

შეხვედრაზე ასევე ხაზი გაესვა თურქეთის ჩართულობას ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის საზღვაო უსაფრთხოების ინიციატივის განხორციელების პროცესში. ვახტანგ გომელაურმა მადლიერება გამოხატა თურქული მხარის ინიციატივაზე NATO-ს საზღვაო უსაფრთხოების ოპერაციაში „ზღვის მცველი“ ჩართულ თურქეთის რესპუბლიკის სამხედრო - საზღვაო ძალების ხომალდებზე ქართული კონტინგენტის განთავსების შესახებ.

შეხვედრის დასასრულს, მხარეებმა აღნიშნეს, რომ აქტიურად გაგრძელდება უწყებებს შორის დაგეგმილი შეხვედრებისა და სამუშაო ვიზიტების განხორციელების ტენდენცია, რაც ხელს შეუწყობს მხარეთა შორის სხვადასხვა მიმართულებით არსებული გამოცდილებისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარებას.

Gürcistan'dan Salyangoz İhracatı Artmaktadır
საქართველოდან ლოკოკინის ექსპორტი იზრდება

Geçen sene Gürcistan'dan 1 708 020 ABD Doları değerinde 268 ton salyangoz ihraç edilirken, bu rakam 2023'te 151 ton ve 1 299 730 ABD Doları oldu.

2024 yılında Gürcistan'da yetiştirilen salyangoz 4 ülkeye ihraç edildi.

- Fransa - 1 518 370 ABD Doları (158 Ton);
- Türkiye - 109 530 ABD Doları (88 Ton);
- Namibya - 64 790 ABD Doları (18 Ton);
- İtalya - 15 330 ABD Doları (4 Tona kadar).

İthalata gelince, 2023 yılında 247 650 ABD Doları, 2024 yılında ise 89 710 ABD Doları değerindeki salyangoz ithal edildi.

გასულ წელს საქართველოდან 1 708 020 აშშ დოლარის ღირებულების 268 ტონა ლოკოკინას ექსპორტი განხორციელდა. მაშინ როდესაც 2023 წელს ეს მაჩვენებელი 151 ტონა, ღირებულებით ნაწილში კი 1 299 730 აშშ დოლარი იყო.

2024 წელს საქართველოში გაზრდილი ლოკოკინა 4 ქვეყანაში გავიდა ექსპორტზე.

- საფრანგეთი - 1 518 370 აშშ დოლარი (158 ტონა);
- თურქეთი - 109 530 აშშ დოლარი (88 ტონა);
- ნამიბია - 64 790 აშშ დოლარი (18 ტონა);
- იტალია - 15 330 აშშ დოლარი (4 ტონამდე).

რაც შეეხება იმპორტს, 2024 წელს საქართველოში 89 710 აშშ დოლარის ღირებულების ლოკოკინა შემოვიდა, 2023 წელს კი 247 650 ღირებულების.

Otomotiv Taşımacılığı Alanında Devam Eden Reform
საავტომობილო ტრანსპორტის სფეროში მიმდინარე რეფორმა

Uluslararası karayolu taşımacılığına katılan kişilerin yetkilendirilmesi süreci, otomobil taşımacılığı alanında devam eden reform çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

ნებართვის აღება სავალდებულოა
1.03.2025-დან

- საერთაშორისო არარეგულარული სამგზავრო გადაყვანა
- ქვეყნის შიდა რეგულარული სამგზავრო გადაყვანა

2025 მარტი

სახელმწიფო ტრანსპორტის აგენტობა
 ს ა ნ ა ბ ა ტ მ

(032) 2 36 55 01
www.lta.gov.ge

1 Eylül 2024 yılından itibaren, uluslararası karayolu taşımacılığı yapan taşıyıcı için, belirlenen kota çerçevesinde, partner ülkeler arasında yapılan anlaşma ile değiştirilen çoklu izin belgesi veya Avrupa Ulaştırma Bakanları Konferansı (ECMT) izin belgesi alma yükümlülüğü doğmuştur;

1 Mart 2025 tarihinden itibaren, izin alma yükümlülüğü, uluslararası kuruluşlar tarafından uluslararası karayolu kargo taşımacılığı yapan bir taşıyıcının veya ortak ülke ile mutabık kalınan kota dahilinde üçüncü bir ülkede/ülkede taşıma operasyonu gerçekleştirmek amacıyla uluslararası

kuruluşlar tarafından belirlenen kota dahilinde veya AB ülkeleri ile mutabık kalınan kota dahilinde değiş tokuş edilen bir defaya mahsus izin belgesi ile karşılanacaktır;

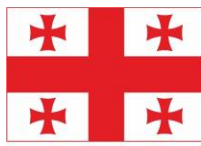
1 Mayıs 2025 tarihinden itibaren, her türlü uluslararası karayolu yük taşımacılığı yapan kişi için izin alma yükümlülüğü doğacaktır.

Karayolu taşımacılığı alanında yürütülen reformlar çerçevesinde gerçekleştirilen yasal değişiklikler, Avrupa Birliği ile yapılan ortaklık anlaşması çerçevesindeki yükümlülüklerin yerine getirilmesine yardımcı olacak ve uluslararası otomotiv yük taşımacılığı ile ilgili süreci geliştirecektir.

Uluslararası karayolu yük taşımacılığına katılan veya katılmak isteyen kişiler, izin almak amacıyla karayolu taşımacılığı ajansının hizmet ofislerine veya/veya adalet evlerine başvurabilirler.

საავტომობილო ტრანსპორტის სფეროში მიმდინარე რეფორმის ფარგლებში მიმდინარეობს საერთაშორისო საავტომობილო სატვირთო გადაზიდვაში ჩართული პირების განებართვიანების პროცესი.

2024 წლის 1 სექტემბრიდან ნებართვის მოპოვების ვალდებულება წარმოეშვა გადაზიდველს, რომელიც ახორციელებს საერთაშორისო საავტომობილო სატვირთო

გადაზიდვას პარტნიორ ქვეყნებს შორის შეთანხმებით ქვეყნისთვის დადგენილი კვოტის ფარგლებში გაცვლილი მრავალჯერადი სანებართვო დოკუმენტით ან ტრანსპორტის მინისტრთა ევროპის კონფერენციის (ECMT) სანებართვო დოკუმენტით;

2025 წლის 1 მარტიდან ნებართვის მოპოვების ვალდებულება წარმოეშევა გამაზიდველს, რომელიც განახორციელებს საერთაშორისო საავტომობილო სატვირთო გადაზიდვას საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ ან ევროკავშირის ქვეყნებთან შეთანხმებით დადგენილი კვოტის ფარგლებში გაცვლილი ერთჯერადი სანებართვო დოკუმენტით ან პარტნიორ ქვეყანასთან შეთანხმებული კვოტის ფარგლებში სანებართვო დოკუმენტით მესამე ქვეყანაში/ქვეყნიდან სატრანსპორტო ოპერაციის განხორციელების მიზნით;

2025 წლის 1 მაისიდან ნებართვის მოპოვების ვალდებულება წარმოიშევა პირს, რომელიც განახორციელებს ნებისმიერი სახის საერთაშორისო საავტომობილო სატვირთო გადაზიდვას.

საავტომობილო ტრანსპორტის სფეროში მიმდინარე რეფორმის ფარგლებში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებები ხელს შეუწყობს ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების შესრულებას და განავითარებს საერთაშორისო საავტომობილო სატვირთო გადაზიდვებთან დაკავშირებულ პროცესს.

საერთაშორისო საავტომობილო სატვირთო გადაზიდვაში ჩართულ ან მსურველ პირებს, ნებართვის მიღების მიზნით, შეუძლიათ მიმართონ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს მომსახურების ოფისებს ან/და იუსტიციის სახლებს.